

WYNIKOWY SZACUNEK PRODUKCJI GŁÓWNYCH ZIEMIOPŁODÓW ROLNYCH I OGRODNICZYCH W 2004 R. ¹⁾

Zbiory głównych upraw rolnych i ogrodnich w 2004 r. przedstawiają się następująco:

- **zboża ogółem** – 29,6 mln t, tj. o 26,7% więcej od ubiegłorocznych;
- w tym:**
 - **zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi** – 27,2 mln t, tj. o 26,8% więcej od ubiegłorocznych;
 - **rzepak i rzepik** – 1,6 mln t, tj. o 102,5% więcej od zbiorów uzyskanych w 2003 r.;
 - **ziemniaki** – 14,0 mln t, tj. o 1,9% więcej od zbiorów uzyskanych w ubiegłym roku;
 - **buraki cukrowe** – 12,0 mln t, tj. o 2,0% więcej od uzyskanych w roku 2003;
 - **warzywa gruntowe** – 4,9 mln t, tj. o 11,2% więcej od uzyskanych w 2003 r.;
 - **owoce z drzew** – 3,0 mln t, tj. o 5,0% więcej od zbiorów ubiegłorocznych;
 - **owoce jagodowe** – 0,5 mln t, tj. o 15,8% więcej niż w 2003 r.

¹⁾Informacja zawiera wyniki trzeciego w br. tzw. wynikowego szacunku plonów i zbiorów zbóż, rzepaku i rzepiku, ziemniaków, buraków cukrowych, warzyw gruntowych oraz owoców z drzew i jagodowych, opracowane na podstawie badań reprezentacyjnych zbóż i pozostałych upraw a także reprezentacyjnego badania sadów przeprowadzonych w wylosowanych gospodarstwach indywidualnych, wyników sprawozdawczości z gospodarstw państwowych, spółdzielczych i spółek oraz ocen i ekspertyz przeprowadzonych w listopadzie br. Oceny i ekspertyzy przeprowadzili rzeczoznawcy GUS, poczynając od szczebla gminnego, w wyniku lustracji pól i sadów. Powierzchnię upraw przyjęto wg wyników czerwcowego badania reprezentacyjnego użytkowania gruntów, powierzchni zasiewów i pogłowia zwierząt gospodarskich przeprowadzonego w 2% próbie gospodarstw indywidualnych oraz sprawozdawczości z gospodarstw państwowych, spółdzielczych i spółek.

I PRODUKCJA GŁÓWNYCH UPRAW ROLNYCH

Zboża

Siewy zbóż ozimych jesienią 2003 r. oraz zbóż jarych wiosną 2004 r. przeprowadzono na ogół w optymalnych terminach agrotechnicznych. Wczesna wiosna i dobre uwilgotnienie gleby w maju i czerwcu korzystnie wpłynęły na kłoszenie zbóż ozimych i rozkrzewienie zbóż jarych.

W bieżącym roku o wysokości plonowania zbóż w większości krajów europejskich zdecydowały przede wszystkim niezwykle korzystne warunki agrometeorologiczne od siewów i wschodów zbóż aż do zbiorów, w tym wyjątkowo długi okres nalewania i dojrzewania ziarna, a także przebieg warunków atmosferycznych w okresie zniw umożliwiający zminimalizowanie strat występujących podczas zbiorów. Jakość zebranego ziarna była dobra o korzystnych parametrach do przechowywania.

Według wstępnych danych z szacunku wynikowego powierzchnia uprawy **zbóż ogółem** wyniosła blisko 8,4 mln ha i była o ok. 214,0 tys. ha (o 2,6%) większa od ubiegłorocznej, natomiast o 0,4 mln ha (o 4,8%) mniejsza od średniej z lat 1996-2000.

Plony zbóż ogółem oszacowano na 35,4 dt/ha, tj. o 6,7 dt/ha (o 23,3%) więcej od uzyskanych w 2003 r, a w porównaniu do średniej z lat 1996-2000 więcej o 6,8 dt/ha (o 23,8%).

Zbiory zbóż ogółem szacuje się na 29,6 mln t, tj. więcej o blisko 6,2 mln t (o 26,7%) od uzyskanych w roku ubiegłym, a w porównaniu do średniej z lat 1996-2000 więcej o prawie 4,4 mln t (o 17,6%).

Łączną powierzchnię **zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi** wstępnie określono na ponad 7,9 mln ha, tj. o ok. 143,3 tys. ha (o 1,8%) więcej od powierzchni ubiegłorocznej natomiast o blisko 0,7 mln ha (o 8,5%) mniej w porównaniu do średniej z lat 1996-2000.

Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi szacuje się na 34,4 dt/ha, tj. o 6,8 dt/ha (o 24,6%) więcej od uzyskanych w roku ubiegłym i o 6,0 dt/ha (o 21,1%) więcej od średniej z lat 1996-2000.

Ocenia się, że wszystkie gatunki zbóż plonowały wyżej w porównaniu z plonami uzyskanymi w roku ubiegłym i tak: pszenica ozima o 9,4 dt/ha (o 26,7%), pszenica jara o 5,3 dt/ha (o 18,1%), żyto 6,2 dt/ha (29,0%), jęczmień ozimy o 12,7 dt/ha (o 45,2%), jęczmień jary o 6,6 dt/ha (o 23,7%), owies o 5,1 dt/ha (o 22,8%), pszenżyto ozime o 6,7 dt/ha (o 23,0%), pszenżyto jare o 5,7 dt/ha (o 23,8%), mieszanki zbożowe ozime o 5,1 dt/ha (o 19,2%) i

mieszanek zbożowych jare o 4,8 dt/ha (o 19,4%), a także gryka o 1,8 dt/ha (o 16,2%), proso o 1,3 dt/ha (o 6,8%) i pozostałe zbożowe o 4,6 dt/ha (o 25,0%).

Zbiory zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi oszacowano na 27,2 mln t, tj. o blisko 5,8 mln t (o 26,8%) więcej od ubiegłorocznych, natomiast w porównaniu do średniej z lat 1996-2000 więcej o ponad 2,6 mln t (o 10,8%).

Tabl. 1. Powierzchnia zasiewów, plony i zbiory zbóż

Wyszczególnienie	1996-2000 ^{a)}	2003	2004	
	w liczbach bezwzględnych		2003=100	
Ogółem				
Powierzchnia w mln ha	8,8	8,2	8,4	102,6
Plony z 1 ha w dt	28,6	28,7	35,4	123,3
Zbiory w mln t	25,2	23,4	29,6	126,7
w tym zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi				
Powierzchnia w mln ha	8,7	7,8	7,9	101,8
Plony z 1 ha w dt	28,4	27,6	34,4	124,6
Zbiory w mln t	24,6	21,5	27,2	126,8

a) Przeciętne roczne.

Zboża intensywne (pszenicę, jęczmień i pszenżyto) zasiano na powierzchni blisko 4,4 mln ha, tj. więcej w porównaniu do powierzchni ubiegłorocznej o 73,0 tys. ha (o 1,7%). Udział zbóż intensywnych w grupie zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi wyniósł 55,4% i jest to o 0,1 pkt mniej od roku ubiegłego.

Tabl. 2. Struktura zasiewów zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi

Wyszczególnienie	1996-2000 ^{a)}	2003	2004
	w %		
Zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	100,0	100,0	100,0
z tego:			
Pszenica ozima	22,0	23,8	24,0
Pszenica jara	7,8	5,9	5,2
Żyto	26,3	19,0	19,6
Jęczmień ozimy	1,7	1,4	1,6
Jęczmień jary	11,6	11,7	11,2
Owies	6,8	6,8	6,6
Pszenżyto ozime	6,7	11,2	11,9
Pszenżyto jare	0,9	1,5	1,4
Mieszanki zbożowe ozime	.	0,8	0,9
Mieszanki zbożowe jare ^{b)}	16,2	17,9	17,6

a) Przeciętne roczne b) Mieszanki zbożowe do 2000 r. razem (ozime i jare).

W grupie zbóż intensywnych zwiększyła się powierzchnia uprawy: pszenżyta ozimego – o 73,4 tys. ha (o 8,4%), pszenicy ozimej – o 48,9 tys. ha (o 2,6%) i jęczmienia ozimego – o 20,6 tys. ha (o 19,0%), natomiast zmniejszyła się powierzchnia zasiewów: pszenicy jarej – o 46,2 tys. ha (o 10,1%), jęczmienia jarego – o 22,9 tys. ha (o 2,5%) i pszenżyta jarego – o 0,1 tys. ha (o 0,8%). Przy plonach zbóż intensywnych ocenionych na 39,2 dt/ha, tj. o 7,9 dt/ha (o 25,2%) wyższych od ubiegłorocznych, zbiory tych zbóż szacuje się na 17,2 mln t, tj. o ponad 3,7 mln t (o 27,3%) więcej od uzyskanych w 2003 r. (przy zwiększonej powierzchni uprawy zbóż intensywnych o około 73 tys. ha).

Zbóż ekstensywnych (żyta, owsa i mieszanek zbożowych) zasiano ponad 3,5 mln ha, tj. więcej niż w 2003 r. o ok. 70,3 tys. ha (o 2,0%), a ich udział w grupie zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi wyniósł 44,6%, tj. o 0,1 pkt. więcej niż w roku ubiegłym.

W grupie zbóż ekstensywnych zwiększyła się powierzchnia żyta – o 70,3 tys. ha (o 4,8%), powierzchnia mieszanek zbożowych ozimych – o 5,8 tys. ha (o 9,0%) i mieszanek zbożowych jarych – o 1,4 tys. ha (o 0,1%), a zmniejszyła się powierzchnia uprawy owsa – o 7,2 tys. ha (o 1,4%). Na skutek wzrostu powierzchni uprawy zbóż ekstensywnych, przy plonach wyszacowanych na 28,4 dt/ha, a wyższych od uzyskanych w roku ubiegłym o 5,4 dt/ha (o 23,5%), ocenia się, że uzyskane zbiory są większe od ubiegłorocznych o prawie 2,1 mln t (o 26,0%) i wynoszą ponad 10,0 mln t.

W grupie zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w porównaniu do 2003 r. zwiększyła się o ponad 0,2 mln ha (o 5,0%) powierzchnia uprawy zbóż ozimych i wyniosła blisko 4,6 mln ha.

Ocenia się, że plony **zbóż ozimych** wyniosły 36,8 dt/ha i były wyższe od ubiegłorocznych o 7,8 dt/ha (o 26,9%). Najwyższe plony zbóż ozimych, powyżej 40,0 dt/ha, osiągnięto w województwach: opolskim (52,6 dt/ha), dolnośląskim (47,0 dt/ha), zachodniopomorskim (43,9 dt/ha) i wielkopolskim (40,8 dt/ha) natomiast najniższe plony zbóż ozimych poniżej 30,0 dt/ha uzyskano w województwach: podlaskim (27,4 dt/ha), świętokrzyskim (28,4 dt/ha) i mazowieckim (28,6 dt/ha).

Tabl. 3. Plony zbóż ozimych

Wyszczególnienie	1996-2000 ^{a)}	2003	2004	
	z 1 ha w dt			2003=100
Pszenica	35,5	35,2	44,6	126,7
Żyto	22,7	21,4	27,6	129,0
Jęczmień	32,8	28,1	40,8	145,2
Pszenżyto	30,8	29,1	35,8	123,0
Mieszanki zbożowe ^{b)}	27,0	26,5	31,6	119,2

a) Przeciętne roczne b) mieszanki zbożowe do 2000 r. razem (ozime i jare).

Zbiory zbóż ozimych łącznie szacuje się na ok. 16,9 mln t, tj. o blisko 4,2 mln t (o 32,9%) więcej od ubiegłorocznych, w tym zbiory:

- pszenicy ozimej na ok. 8,5 mln t, tj. o 2,0 mln t (o 29,9%) więcej niż w 2003 r;
- żyta na ok. 4,3 mln t, tj. o ponad 1,1 mln t (o 34,9%) więcej niż w roku ubiegłym;
- pszenżyta ozimego na blisko 3,4 mln t, tj. o ponad 0,8 mln t (o 33,5%) więcej niż w 2003 r;
- jęczmienia ozimego na około 0,5 mln t, tj. o 0,2 mln t (o 72,6%) więcej niż w 2003 r.

Najwyższą produkcję ziarna zbóż ozimych, powyżej 1,5 mln t osiągnęły województwa: wielkopolskie (2,7 mln t), dolnośląskie i mazowieckie (po 1,6 mln t), natomiast najmniejszą, poniżej 0,5 mln t, odnotowano w województwach: małopolskim i podkarpackim (po ok. 0,5 mln t), świętokrzyskim i śląskim (po 0,4 mln t).

Powierzchnia **zbóż jarych** w porównaniu do zasiewów ubiegłorocznych zmniejszyła się o 75,8 tys. ha (o 2,2%) i wyniosła ponad 3,3 mln ha.

Plony **zbóż jarych** ocenia się na 31,1 dt/ha, tj. o 5,3 dt/ha (o 20,5%) więcej od uzyskanych w roku ubiegłym. Najwyższe plony zbóż jarych powyżej 35,0 dt/ha uzyskano w województwach: opolskim (40,5 dt/ha), dolnośląskim (36,6 dt/ha) i wielkopolskim (35,1 dt/ha), natomiast najniższe poniżej 28,0 dt/ha w województwach: mazowieckim (27,5 dt/ha) i świętokrzyskim (27,7 dt/ha).

Tabl. 4. Plony zbóż jarych

Wyszczególnienie	1996-2000 ^{a)}	2003	2004	
	z 1 ha w dt			2003=100
Pszenica	29,8	29,3	34,6	118,1
Jęczmień	29,5	27,8	34,4	123,7
Owies	24,4	22,4	27,5	122,8
Pszenżyto	26,1	24,0	29,7	123,8
Mieszanki zbożowe ^{b)}	27,0	24,7	29,5	119,4

a) Przeciętne roczne b) Mieszanki zbożowe do 2000 r. razem (ozime i jare).

Zbiory zbóż jarych łącznie szacuje się na ok. 10,3 mln t, tj. o ok. 1,6 mln t (o 18,0%) więcej od uzyskanych w roku ubiegłym, w tym zbiory:

- pszenicy jarej na ok. 1,4 mln t, tj. o ponad 0,8 mln t (o 6,3%) więcej niż w 2003 r.;
- jęczmienia jarego na ponad 3,0 mln t, tj. o ponad 0,5 mln t (o 20,5%) więcej od zbiorów ubiegłorocznych;
- owsa na ponad 1,4 mln t, tj. o ponad 0,2 mln t (o 21,0%) więcej niż w 2003 r.

Najwyższe zbiory zbóż jarych, powyżej 1,0 mln t uzyskały województwa: wielkopolskie (1,4 mln t), mazowieckie i lubelskie (po 1,2 mln t), natomiast najniższe, poniżej 0,3 mln t uzyskano w województwie lubuskim (0,2 mln t).

Na podstawie przeprowadzonego na przełomie października i listopada wynikowego szacunku produkcji upraw rolnych oszacowano, że w bieżącym roku zwiększyła się powierzchnia kukurydzy uprawianej na ziarno. Powierzchnię uprawy kukurydzy na ziarno wyszacowano na 411,7 tys. ha (w porównaniu do roku ubiegłego zanotowano wzrost o 55,4 tys. ha, tj. o 15,5%). Przy plonach ziarna kukurydzy wyszacowanych na 56,9 dt/ha, a więc o 4,0 dt/ha (o 7,6%) wyższych od ubiegłorocznych, zbiory ziarna kukurydzy wyniosły ponad 2,3 mln t, tj. o 460,4 tys. t (o 24,4%) więcej od uzyskanych w roku ubiegłym.

Rzepak i rzepik

Powierzchnia uprawy rzepaku i rzepiku (ozimego i jarego łącznie) wyniosła w br. 538,2 tys. ha i była większa od ubiegłorocznej o około 112,0 tys. ha (26,3%), a od średniej z lat 1996-2000 większa o 128,6 tys. ha (o 31,4%). Zasiwy rzepaku i rzepiku jarego stanowiły 8,3% ogólnej powierzchni uprawy rzepaku i rzepiku.

Na uzyskanie wysokich plonów rzepaku i rzepiku korzystnie wpłynęło przede wszystkim dobre przezimowanie roślin rzepaku ozimego, stosunkowo wczesne rozpoczęcie wegetacji wiosną bieżącego roku, wydłużony czas kwitnienia, duża ilość rozgałęzień na roślinach rzepaku, na ogół wyjątkowo dobre warunki dojrzewania i zbioru nasion rzepaku i rzepiku (nasiona były suche i dobrze wykształcone).

Uzyskane w tym roku plony wyszacowano na poziomie 29,8 dt/ha, a więc wyżej od ubiegłorocznych o 11,2 dt/ha (o 60,2%), a od średniej z lat 1996-2000 wyżej o 9,1 dt/ha (o 44,0%). Zbiory rzepaku i rzepiku szacuje się na 1605,6 tys. t, tj. o 812,6 tys. t więcej od ubiegłorocznych (o 102,5%).

Tabl. 5. Produkcja rzepaku i rzepiku

Wyszczególnienie	1996-2000a)	2003	2004	
	w liczbach bezwzględnych			2003=100
Powierzchnia w tys. ha	409,6	426,3	538,2	126,3
Plony z 1 ha w dt	20,7	18,6	29,8	160,2
Zbiory w tys. t	846,7	793,0	1605,6	202,5

a) Przeciętne roczne

Największe zbiory rzepaku i rzepiku, powyżej 200,0 tys. ton, uzyskiwały województwa: zachodniopomorskie (266,2 tys. t), wielkopolskie (233,7 tys. t), dolnośląskie (200,3 tys. t), natomiast najmniejsze, poniżej 10,0 tys. ton odnotowano w województwach: małopolskim (7,5 tys. t), świętokrzyskim (6,4 tys. t) i podlaskim (ok. 5,6 tys. t).

Wzrost zbiorów rzepaku i rzepiku w stosunku do roku ubiegłego odnotowano jednak we wszystkich województwach. Największy wzrost produkcji odnotowano w województwach: zachodniopomorskim (o 146,3 tys. t), wielkopolskim (o 120,5 tys. t), kujawsko-pomorskim (o 107,5 tys. t) i opolskim (o 104,1 tys. t).

Ziemniaki

Powierzchnia uprawy ziemniaków wyniosła 713,3 tys. ha i była mniejsza od ubiegłorocznej o 52,5 tys. ha (o 6,9%) i mniejsza o 579,1 tys. ha (o 44,8%) od średniej z lat 1996-2000.

Niskie temperatury powietrza i gleby utrzymujące się na przeważającym obszarze kraju w okresie wczesnej wiosny wydłużyły wschody ziemniaków. W maju po ciepłym początku miesiąca utrzymujące się przez dalsze 3 tygodnie niskie temperatury spowolniły wegetację ziemniaków oraz spowodowały na niektórych odmianach wzrost porażenia roślin i bulw rizoktoniozą ziemniaka. Chłody w czerwcu i lipcu ograniczyły występowanie stonki ziemniaczanej, a susza występująca lokalnie w centralnych rejonach kraju oraz na Dolnym Śląsku ograniczyła porażenie plantacji zarazą ziemniaka, ale również zmniejszyła plonowanie ziemniaków. W I i II dekadzie września na terenie całego kraju przeważała sucha i ciepła pogoda utrzymująca plantacje w dobrej zdrowotności (porażenie zarazą ziemniaka było niewielkie) oraz sprzyjająca wykopkom ziemniaków. Dopiero w III dekadzie września i na początku października po dość obfitych opadach deszczu gleby były nadmiernie uwilgotnione, co powodowało lokalne utrudnienie w wykopkach ziemniaków.

Zmniejszenie powierzchni uprawy ziemniaków w porównaniu do ubiegłorocznej nastąpiło w 10 województwach, a największe w: mazowieckim (o 21,7 tys. ha), łódzkim (o 13,8 tys. ha) i podlaskim (o 9,4 tys. ha), natomiast w 6 województwach odnotowano niewielki jej wzrost, a największy w województwach: opolskim (o 2,9 tys. ha), pomorskim (o 2,3 tys. ha) i lubuskim (o 1,3 tys. ha).

Występujące na większości plantacji szkodniki glebowe, zwłaszcza rolnica zbożowa oraz pędraki i drutowce, a także niewielki pojaw na plantacjach stonki ziemniaczanej nie

wpłynęły na pogorszenie jakości bulw. Ziemniaki zbierano w optymalnym terminie agrotechnicznym, na ogół w sprzyjających warunkach pogodowych.

Tabl. 6. Produkcja ziemniaków

Wyszczególnienie	1996-2000a)	2003	2004	
	w liczbach bezwzględnych			2003=100
Powierzchnia w tys. ha	1292,4	765,8	713,3	93,1
Plony z 1 ha w dt	183	179	196	109,5
Zbiory w mln t	23,6	13,7	14,0	101,9

a) Przeciętne roczne.

Plony ziemniaków wyniosły 196 dt/ha i były wyższe od ubiegłorocznych o 17 dt/ha (o 9,5%) i wyższe o 13 dt/ha (o 7,1%) od średnich plonów z lat 1996-2000. Najwyższe plony, powyżej 220 dt/ha uzyskano w województwach: zachodniopomorskim (230 dt/ha), kujawsko-pomorskim (223 dt/ha), i dolnośląskim (221 dt/ha), a najniższe, poniżej 180 dt/ha w województwach: świętokrzyskim (175 dt/ha) i małopolskim (170 dt/ha).

Zbiory ziemniaków w bieżącym roku wyniosły około 14,0 mln t, a więc były wyższe o ok. 0,3 mln t (o 1,9%) od ubiegłorocznych i niższe o 9,6 mln t (o 40,7%) od średnich zbiorów z lat 1996-2000.

Największą produkcję ziemniaków przekraczającą 1,5 mln t odnotowano w województwach: mazowieckim (1,8 mln t) i wielkopolskim (1,6 mln t), natomiast najniższe zbiory nie przekraczające 500,0 tys. t odnotowano w województwach: lubuskim (262,8 tys. t), opolskim (352,7 tys. t), warmińsko-mazurskim (410,2 tys. t) i śląskim (489,0 tys. t).

Buraki cukrowe

Wstępnie szacuje się, że powierzchnia uprawy buraków cukrowych wyniosła 292,4 tys. ha, tj. o 6,1 tys. ha (o 2,1%) więcej od ubiegłorocznej, ale o 103,0 tys. ha (o 26,1%) mniej od średniej z lat 1996-2000.

Siewy buraków cukrowych w bieżącym roku prowadzono w II i III dekadzie kwietnia (w południowo-zachodnich województwach siewy buraków cukrowych rozpoczęto w III dekadzie marca). Warunki pogodowe w okresie siewów były na ogół dobre, choć lokalnie występowały przymrozki i gwałtowne ulewy powodujące w przypadku źle przygotowanych pól wypłukiwanie nasion, a także silne zaskorupienie gleby. Ze względu na gwałtowne opady

deszczu na około 6 tys. ha tj. około 2% powierzchni zasiewów dokonywano przesiewów. W niektórych rejonach kraju niskie temperatury podczas siewów spowodowały ich przedłużenie oraz spowolnienie tempa wzrostu roślin w pierwszej fazie wegetacji. Ze względu na duże zachwaszczenie plantacji buraków cukrowych w początkowej fazie wzrostu na wielu plantacjach konieczne było kilkakrotne stosowanie oprysków herbicydami. W czerwcu i lipcu w wyniku dobrego uwilgotnienia gleby przy na ogół dobrej zdrowotności plantacji obserwowano szybki przyrost masy liści i korzeni buraków cukrowych. Ciepły i słoneczny sierpień i początek września przy powszechnie już stosowanych nawożeniu dolistnym i stymulatorach wzrostu buraków powodował szybki wzrost masy korzeni buraków cukrowych.

Plony buraków cukrowych w bieżącym roku wstępnie szacuje się na 410 dt/ha, tj. na poziomie plonów uzyskanych w roku ubiegłym, natomiast o 33 dt/ha (o 8,8%) więcej od średniej z lat 1996-2000. Najwyższe plony, przekraczające 430 dt/ha szacuje się w województwach: kujawsko-pomorskim (440 dt/ha), małopolskim (437 dt/ha), warmińsko-mazurskim (432 dt/ha), pomorskim (431 dt/ha) i śląskim (430 dt/ha), a najniższe, poniżej 360 dt/ha, w województwach: podlaskim (360 dt/ha) i lubuskim (341 dt/ha).

Tabl.7 . Produkcja buraków cukrowych

Wyszczególnienie	1996-2000a)	2003	2004 b)	
	w liczbach bezwzględnych			2003=100
Powierzchnia w tys. ha	395,4	286,3	292,4	102,1
Plony z 1 ha w dt	377	410	410	100,0
Zbiory w mln t	14,9	11,7	12,0	102,0

a) Przeciętne roczne b) Szacunek wynikowy.

Zbiory buraków cukrowych w bieżącym roku wstępnie określa się na blisko 12,0 mln t, tj. o 239 tys. t (o 2,0%) więcej od zbiorów uzyskanych w roku ubiegłym, ale o 2,9 mln t (o 19,7%) mniej od średniej z lat 1996-2000.

Największą produkcję buraków cukrowych powyżej 1,0 mln t odnotowano w województwach: wielkopolskim (2,2 mln t), kujawsko-pomorskim (2,1 mln t), lubelskim (1,6 mln t) i dolnośląskim (1,1 mln t), zaś najmniejszą poniżej 200,0 tys. t w województwach: śląskim (131,8 tys. t), lubuskim (110,9 tys. t) i małopolskim (84,4 tys. t).

II PRODUKCJA GŁÓWNYCH UPRAW OGRODNICZYCH

Warzywa gruntowe

Ogólna **powierzchnia uprawy warzyw gruntowych** w bieżącym roku wynosiła blisko 208 tys. ha i była większa od ubiegłorocznej o 4,7%. W porównaniu do roku ubiegłego nastąpiło zwiększenie powierzchni uprawy większości podstawowych gatunków warzyw gruntowych. Największy wzrost powierzchni wystąpił w uprawie cebuli (o 12,6%) oraz pomidorów (o 5,9%). Odnotowano natomiast niewielki spadek powierzchni uprawy ogórków (o 1,8%) oraz kalafiorów (o 1,2%).

Zbiory warzyw gruntowych wyniosły 4916 tys. t, tj. o 11,2% więcej od uzyskanych w roku ubiegłym, przy czym wyższe od ubiegłorocznych były zbiory większości podstawowych gatunków warzyw z wyjątkiem warzyw ciepłolubnych – ogórków i pomidorów. W porównaniu z rokiem ubiegłym najbardziej zwiększyły się zbiory cebuli.

Tabl. 8. Zbiory warzyw gruntowych

Wyszczególnienie	1996 - 2000 ^{a)}	2003	2004	
	w tys. t			2003=100
Ogółem	5346	4420	4916	111,2
kapusta	1846	1237	1371	110,9
kalafiory	248	189	206	108,9
cebula	685	678	866	127,6
marchew jadalna	888	835	928	111,2
buraki ćwikłowe	503	333	357	107,0
ogórki	357	290	256	88,3
pomidory	290	234	213	90,8
pozostałe ^{b)}	529	624	720	115,5

a) Przeciętne roczne. b) Pietruszka, pory, selery, rzodkiewka, sałata, rabarbar, szparagi, koper i inne.

Szacuje się, że łączna produkcja **kapusty** wyniosła w bieżącym roku 1371 tys. t, tj. o 10,9% więcej niż w 2003 r. Wzrost zbiorów kapusty był przede wszystkim wynikiem znacznego wzrostu plonów w stosunku do roku ubiegłego (o 9,0%) oraz niewielkiego zwiększenia powierzchni jej uprawy (o 1,6%). Korzystny układ temperatur i dostateczna ilość opadów deszczu wpłynęły na uzyskanie wysokich plonów warzyw kapustnych i korzeniowych.

Zbiory **kalafiorów** były także większe niż w roku ubiegłym, tj. o 8,9% i wyniosły 206 tys. t. Wzrost zbiorów był jedynie skutkiem wzrostu plonów (o 10,4%), gdyż powierzchnia uprawy tego gatunku zmniejszyła się (o 1,2%).

Zbiory **cebuli** w bieżącym roku były bardzo wysokie i wyniosły 866 tys. t, tj. o 27,6% więcej od zbiorów ubiegłorocznych. Zwiększenie zbiorów było wynikiem zarówno wzrostu plonów (o 13,4%), jak i zwiększenia powierzchni uprawy (o 12,6%). Cebula dobrze dorastała, a z uwagi na zadawalające dosuszenie wykazuje, podobnie jak w roku ubiegłym, dobrą jakość przechowalniczą.

Zbiory **warzyw korzeniowych**, podobnie jak warzyw kapustnych, w bieżącym roku były także wyższe od ubiegłorocznych. Szczególnie wysokie były tegoroczne zbiory **marchwi jadalnej**, przede wszystkim z powodu wyższych plonów (o 10,5%), a także w niewielkim stopniu zwiększenia powierzchni ich uprawy (o 0,4%). Zbiory tego gatunku wyniosły 928 tys. t, tj. o 11,2% więcej od ubiegłorocznych. Zbiory **buraków ćwikłowych** wyniosły natomiast 357 tys. t, tj. o 7,0% więcej niż w roku 2003. Wzrost zbiorów buraków ćwikłowych był mniej więcej w równym stopniu wynikiem zwiększenia powierzchni ich uprawy o 3,7%, jak i wzrostu plonów tego gatunku w porównaniu do roku poprzedniego (o 3,2%).

W bieżącym roku zbiory warzyw ciepłolubnych były mniejsze w porównaniu do ubiegłorocznych na skutek chłódów występujących podczas wegetacji. Wpłynęło to na obniżenie plonów tych warzyw. Szacuje się, że tegoroczne zbiory **ogórków** były o 11,7% niższe od uzyskanych w 2003 r. i wyniosły 256 tys. t. Było to przede wszystkim wynikiem słabszego plonowania ogórków (spadek plonów o blisko 10%) oraz w mniejszym stopniu ograniczenia powierzchni ich uprawy (o 1,8%).

Zbiory **pomidorów** w 2004 r. wyniosły 213 tys. t i były niższe o 9,2% od ubiegłorocznych. Było to jedynie wynikiem spadku plonowania (o 14,1%), gdyż powierzchnia uprawy wzrosła w bieżącym roku o 5,9% w stosunku do ubiegłorocznej.

Łączne zbiory **warzyw „pozostałych”** wyszacowano na 720 tys. t, tj. o 15,5% więcej od uzyskanych w roku ubiegłym. Wzrost zbiorów w tej grupie warzyw wystąpił zarówno na skutek zwiększenia areału uprawy (o 8,2%), jak i wzrostu plonowania (o 7,0%).

Warzywa spod osłon

Powierzchnia uprawy warzyw pod osłonami była zbliżona do ubiegłorocznej i wynosiła 5466 ha.

Zbiory warzyw spod osłon, przy powierzchni ich uprawy zbliżonej do roku ubiegłego, oszacowane zostały również na poziomie roku ubiegłego, tj. na ok. 674 tys. t. Produkcję pomidorów spod osłon oszacowano na 370 tys. t, tj. także na poziomie zbliżonym do ubiegłorocznego. W stosunku do ubiegłorocznej wzrosła nieco (o 4,7%) produkcja ogórków spod osłon i oszacowana została na blisko 208 tys. t, natomiast zbiory pozostałych warzyw spod osłon łącznie zmniejszyły się o 4,0% i wyniosły przeszło 96 tys. t.

Owoce z drzew

W bieżącym roku produkcja **owoców z drzew** wyniosła 3019 tys. t, tj. o 5,0% więcej od ubiegłorocznej. Na zwiększenie tegorocznych zbiorów owoców z drzew wpłynęły wyższe od poprzednich zbiory większości gatunków owoców z drzew, zwłaszcza śliwek i gruszek. Nieco niżej od ubiegłorocznych oszacowano jedynie zbiory orzechów włoskich.

Tabl. 9. Zbiory owoców z drzew

Wyszczególnienie	1996 - 2000 ^{a)}	2003	2004	
	w tys. t			2003=100
Ogółem	2134	2876	3019	105,0
jabłonie	1758	2428	2522	103,9
grusze	68	77	87	113,1
śliwy	108	110	133	121,0
wiśnie	145	191	202	105,6
czereśnie	38	44	48	109,8
pozostałe ^{b)}	17	26	27	106,5
w tym orzechy włoskie	x	8	8	96,6

a) Przeciętne roczne. b) Morele, brzoskwinie, orzechy włoskie.

Szacuje się, że zbiory **jablek** w bieżącym roku były rekordowe i wyniosły blisko 2522 tys. t, tj. o 3,9% więcej od bardzo wysokich zbiorów ubiegłorocznych. Tak duży wzrost zbiorów był jedynie wynikiem zwiększenia powierzchni uprawy jabłoni (a także większej liczby drzew owocujących tego gatunku), gdyż plony jablek były nawet nieco niższe od

ubiegłorocznych. Świadczy to o zakładaniu nowych sadów jabłoniowych oraz szybkim wchodzeniu jabłoni w okres owocowania.

Jabłonie przezimowały dobrze, kwitły długo i obficie, okres zawiązywania owoców i ich dorastania przebiegał na ogół w korzystnych warunkach. Plonowanie jabłoni w bieżącym roku było wysokie. Jakość jabłek niektórych odmian, zwłaszcza wczesnych, nie była najlepsza z uwagi na porażenie owoców parchem jabłoni, szczególnie w sadach niechronionych, jednak jabłka większości odmian z tegorocznych zbiorów są dobrej jakości, ładnie wybarwione i dojrzałe.

Zbiory **gruszek** w bieżącym roku były bardzo wysokie i wyniosły 87 tys. t, tj. o 13,1% więcej od bardzo niskich ubiegłorocznych. Było to wynikiem bardzo dobrego plonowania tego gatunku (na skutek przemienności owocowania grusz i korzystnych warunków pogodowych w czasie całego okresu wegetacji), a ponadto większej liczby drzew owocujących (wchodzenie w okres owocowania młodych sadów). Jakość owoców była stosunkowo dobra, zwłaszcza w porównaniu do roku poprzedniego.

Zbiory **śliwek** w 2004 r. były najwyższe z uzyskanych na przestrzeni ostatniego dziesięciolecia i wyniosły blisko 133 tys. t, tj. o 21,0% więcej od zbiorów ubiegłorocznych. Uzyskanie większej produkcji śliwek było przede wszystkim spowodowane znacznie wyższym w porównaniu do 2003 roku plonowaniem tego gatunku. Powierzchnia uprawy śliw oraz liczba drzew owocujących uległa niewielkiemu zwiększeniu. Jakość śliwek z tegorocznych zbiorów była bardzo dobra, owoce dorodne i smaczne.

Zbiory **wiśni** wyniosły około 202 tys. t i były większe od ubiegłorocznych (o 5,6%) z uwagi na zwiększenie liczby drzew owocujących oraz wzrost areału uprawy, a także wyższe plonowanie. Wiśnie kwitły obficie i dobrze zawiązywały owoce, jednak ze względu na niską opłacalność produkcji (ceny skupu) część wiśni pozostała na drzewach.

Zbiory **czereśni** wyniosły 48 tys. t, tj. o 9,8% więcej od produkcji 2003 r., co było wynikiem wzrostu plonowania tego gatunku oraz większej niż w roku poprzednim liczby drzew owocujących, natomiast powierzchnia uprawy czereśni w 2004 r. uległa niewielkiemu zmniejszeniu. Warunki atmosferyczne w ostatnim sezonie wegetacyjnym były wyjątkowo korzystne dla czereśni. Drzewa tego gatunku kwitły obficie i bardzo dobrze zawiązywały owoce. Korzystne warunki pogodowe utrzymujące się w okresie dorastania i zbiorów owoców tego gatunku sprzyjały zwiększeniu plonowania, a warunki atmosferyczne podczas zbioru nie spowodowały strat z tytułu spękania owoców.

Łączna produkcja **brzoskwiń, moreli i orzechów włoskich** była wyższa od ubiegłorocznej (o 6,5%) i wyniosła przeszło 27 tys. t. Wpłynęło na to zwiększenie liczby

drzew owocujących tych gatunków oraz wyższe od ubiegłorocznego plonowanie brzoskwiń. Areal uprawy brzoskwiń uległ jednak niewielkiemu ograniczeniu. Zdecydowanie zmniejszyła się powierzchnia uprawy orzechów włoskich, jedynie areal uprawy moreli zwiększył się nieznacznie w stosunku do roku poprzedniego, co przy plonowaniu tego gatunku nieco niższym od roku ubiegłego, wpłynęło jednak na niewielki wzrost produkcji owoców tego gatunku. Zbiory orzechów włoskich oceniono na poziomie nieco niższym od ubiegłorocznego.

Owoce z krzewów owocowych i plantacji jagodowych

Łączne zbiory owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych wyniosły 502 tys. t i były o 15,8% wyższe od ubiegłorocznych.

Tabl. 10. Zbiory owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych

Wyszczególnienie	1996 - 2000 ^{a)}	2003	2004	
	w tys. t			2003=100
Ogółem	430	433	502	115,8
truskawki	169	131	186	141,3
maliny	41	43	57	132,4
porzeczki	166	192	194	101,1
agrest	35	20	20	97,8
pozostałe ^{b)}	19	47	45	97,7

a) Przeciętne roczne. b) Aronia, borówka wysoka oraz inne krzewy owocowe i plantacje jagodowe.

Zbiory **truskawek** były wysokie i wyniosły blisko 186 tys. t, tj. o 41,3% więcej od bardzo niskich zbiorów 2003 r. Na tak duży wzrost tegorocznej produkcji truskawek miało wpływ zarówno znacznie wyższe od ubiegłorocznego plonowanie, jak i znaczny wzrost powierzchni uprawy tego gatunku w stosunku do roku poprzedniego (o 19,3%). Stosunkowo dobre przezimowanie plantacji truskawek oraz obfite kwitnienie i korzystne warunki atmosferyczne w czasie kwitnienia i zawiązywania owoców, a także podczas zbiorów sprzyjały uzyskaniu wysokich plonów. Korzystne były również warunki do zbioru truskawek jesiennych, których udział w ogólnej produkcji truskawek jest coraz większy.

Łączne zbiory **porzeczek** wyniosły 194 tys. t. Tegoroczna powierzchnia ich uprawy była zbliżona do ubiegłorocznej. Wyraźnemu zwiększeniu uległa natomiast liczba krzewów porzeczki, jednak mimo bardzo wysokiej potencjalnej produkcji, porzeczki na wielu plantacjach nie zostały zebrane z uwagi na niską opłacalność, co spowodowało znaczne

obniżenie zbiorów. Tegoroczne zbiory porzeczek były więc tylko o 1,1% wyższe od ubiegłorocznych.

Przy znacznym wzroście plonów w stosunku do uzyskanych w poprzednim sezonie wegetacji (o 25,0%) i zwiększeniu areалу uprawy **malin** (o 6,9%) osiągnięte zbiory tych owoców były znacznie wyższe od ubiegłorocznych (o 32,4%) i wyniosły blisko 57 tys. t. Na nieco wyższą od przewidywanej produkcję malin miał wpływ wzrost powierzchni jej uprawy, a także dość dobry zbiór maliny jesiennej.

Zbiory **agrestu** oszacowano w 2004 roku na blisko 20 tys. t, tj. tylko o 2,2% mniej niż w roku poprzednim, przy powierzchni uprawy i plonach zbliżonych do ubiegłorocznych, lecz zmniejszonej liczbie krzewów.

Łączne zbiory **pozostałych owoców jagodowych** wyniosły ok. 45 tys. t, tj. o 2,3% mniej niż w 2003 r. Plony grupy owoców jagodowych pozostałych łącznie były w bieżącym roku tylko nieznacznie niższe niż w roku poprzednim. Niższe od ubiegłorocznych były plony borówki wysokiej i aronii. Aronia, podobnie jak czarne porzeczki, na wielu plantacjach nie została zebrana z powodu niskiej opłacalności, co wpłynęło na zmniejszenie zbiorów (w stosunku do potencjalnych). W dalszym ciągu obserwuje się wzrost powierzchni uprawy oraz liczby krzewów owocowych z grupy “pozostałe”, zwłaszcza borówki wysokiej.

PRZEBIEG WARUNKÓW AGROMETEOROLOGICZNYCH ORAZ JESIENNA OCENA STANU UPRAW

Na skutek silnego ochłodzenia połączonego z opadami śniegu w II dekadzie grudnia 2003 roku nastąpiła zimowa przerwa w wegetacji roślin ozimych. Mroźna była również pierwsza dekada stycznia 2004 r. z temperaturami do $-18\text{ }^{\circ}\text{C}$, (lokalnie poniżej $-25\text{ }^{\circ}\text{C}$), przy utrzymującej się dość dużej okrywie śnieżnej. W drugiej dekadzie stycznia temperatury były wyższe, śnieg stopniowo topniał, ale w trzeciej dekadzie miesiąca ponownie powróciły mrozy i opady śniegu. Przebieg pogody w styczniu na przeważającym obszarze kraju nie stwarzał większego zagrożenia dla zimujących roślin. Lokalnie, w północno-zachodniej części kraju pokrywa śnieżna była niewielka i odkryte oziminy narażone były na wysmalanie.

Pierwsza dekada lutego przyniosła temperatury dodatnie $+2$, $+8\text{ }^{\circ}\text{C}$, prawie w całym kraju roztopiła się pokrywa śnieżna i nastąpiło rozmarznięcie gleby, występowały opady deszczu. Notowana w tym okresie dość wysoka temperatura powietrza przyczyniła się do zakłócenia zimowego spoczynku roślin.

W drugiej i trzeciej dekadzie lutego powróciły opady śniegu, temperatury spadły do -15 , $-20\text{ }^{\circ}\text{C}$. Pokrywa śnieżna o różnej grubości – od 10 do 30 cm utrzymywała się w całym kraju, zabezpieczając oziminy przed przemarzaniem.

Śnieg i niskie temperatury, utrzymywały się również w pierwszej dekadzie marca.

Stopniowe ocieplenie przyszło w drugiej dekadzie marca, od połowy miesiąca temperatury wzrosły do $+7$, $+12\text{ }^{\circ}\text{C}$. Roztopiła się pokrywa śnieżna, rozmarzła warstwa orna gruntu i ruszyła wegetacja ozimin.

Na obszarze całego kraju w III dekadzie marca występowały intensywne deszcze, lokalnie na polach obserwowano nadmiar wody. Mimo dodatnich temperatur w ciągu dnia, noce były nadal zimne. Korzystne warunki agrometeorologiczne umożliwiły przystąpienie do pierwszych wiosennych prac polowych, które lokalnie rozpoczęły się w drugiej, a w wielu rejonach w trzeciej dekadzie miesiąca.

Kwiecień był względnie ciepły przy znacznej ilości opadów, które na ogół występowały w całym kraju. W kwietniu powszechnie prowadzono wiosenne prace polowe. Warunki pogodowe w omawianym miesiącu sprzyjały wzrostowi i rozwojowi roślin

Maj był wyjątkowo zimny (poza początkiem miesiąca, gdy obserwowano ocieplenie), około połowy maja wystąpiły przygruntowe przymrozki, obserwowano obfite opady deszczu,

silne wiatry często połączone z burzami. Ciepła, słoneczna pogoda panująca na początku miesiąca nieco przyspieszyła wegetację, jednak na skutek ochłodzenia w II i III dekadzie miesiąca tempo wzrostu i rozwoju roślin uległo spowolnieniu. Przymrozki występujące w III dekadzie maja w północno-wschodniej Polsce uszkodziły nadziemne części warzyw, ziemniaków, kukurydzy i tytoniu.

Czerwiec przyniósł ocieplenie, choć nadal obserwowano występowanie dużej ilości opadów i dni pochmurnych.

Pierwsza dekada lipca była ciepła z temperaturami od 22 °C do 27 °C, początek drugiej dekady był chłodniejszy, ale od końca drugiej dekady lipca na przeważającym obszarze kraju występowały upały utrzymujące się prawie przez całą третią dekadę lipca.

W lipcu było sporo opadów – ale bardzo równomiernie rozłożonych. Mniej opadów obserwowano w części woj. świętokrzyskiego, lubelskiego i w województwie podkarpackim, natomiast w województwach północno-zachodnich i południowo-zachodnich, a także w Małopolsce w trzeciej dekadzie lipca opady były obfite. Wydłużenie okresu dojrzewania ozimin spowodowało opóźnienie rozpoczęcia żniw zbóż i rzepaku.

W sierpniu pogoda była typowo letnia. W pierwszej dekadzie – słonecznie, temperatury dochodziły do 20-27 °C, obserwowano obfite opady w południowo-wschodniej części kraju. W II i III dekadzie miesiąca pogoda była słoneczna i ciepła z przelotnymi opadami deszczu.

Pierwsza dekada września była ciepła i słoneczna, niewielkie opady wystąpiły w północnej części kraju. W drugiej dekadzie września obserwowano lokalnie pierwsze przymrozki, ale nadal było umiarkowanie ciepło, słonecznie i prawie bez opadów. W trzeciej dekadzie września pojawiły się przelotne lokalnie występujące opady, ale nadal było dość ciepło. Warunki wilgotnościowe w wielu rejonach kraju utrudniały wschody i wzrost ozimin.

Październik przyniósł dość ciepłą pogodę i umiarkowane opady, co mimo spadków temperatury w nocy sprzyjało wegetacji.

W połowie listopada temperatury były dodatnie, deszcze i deszcze ze śniegiem występowały głównie na południu kraju. W drugiej dekadzie listopada seria silnych wiatrów, lokalnie burz i opadów śniegu rozpoczęła zimową pogodę. Obfite opady śniegu wystąpiły na południu i wschodzie kraju, a temperatura spadła do kilku stopni poniżej 0 °C.

W wyniku ochłodzenia w połowie listopada wegetacja została zahamowana i rośliny weszły w stan zimowego spoczynku.

Z oceny przeprowadzonej w listopadzie wynika, że zbóż ozimych (bez mieszanek zbożowych) pod zbiory 2005 r. zasiano około 4,5 mln ha, tj. o ok. 4,4% więcej w porównaniu

do powierzchni ubiegłorocznej, w tym pszenicy ozimej zasiano ponad 1,9 mln ha, żyta ponad 1,5 mln ha, pszenżyta ozimego ponad 0,9 mln ha i jęczmienia ozimego o około 132,4 tys. ha. Powierzchnię rzepaku ozimego szacuje się na około 0,5 mln ha. Utrzymująca się do połowy listopada dość wysoka temperatura powietrza oraz dostateczne uwilgotnienie gleby sprzyjało wzrostowi i rozwojowi ozimin.

Stan zasiewów zbóż ozimych pod zbiory 2005 r. przed wejściem w okres zimowego spoczynku był zbliżony do ubiegłorocznego. Oceniono go na 3,6 – 3,7 stopnia kwalifikacyjnego.

W przekroju terytorialnym stan plantacji był jednak bardzo zróżnicowany. W zależności od terminu siewów i od warunków agrometeorologicznych w okresie siewów i wschodów roślin, oceny stanu poszczególnych gatunków zbóż ozimych wahały się:

- dla pszenicy od 3,3 w województwach: śląskim, opolskim i łódzkim do 4,0 w województwie lubelskim;
- dla żyta od 3,3 w województwie wielkopolskim do 4,0 w województwie lubelskim;
- dla jęczmienia od 3,2 w województwie opolskim do 4,0 w województwach: lubelskim i zachodniopomorskim;
- dla pszenżyta od 3,2 w województwie śląskim do 4,0 w województwie lubelskim.

Plantacje rzepaku i rzepiku ozimego oceniono na 3,7 stopnia kwalifikacyjnego, tj. o 0,1 stopnia wyżej niż przed rokiem. Oceny stanu plantacji rzepaku wahały się od 3,2 stopnia kwalifikacyjnego w województwie opolskim do 4,5 stopnia w województwie lubelskim.

Warunki agrometeorologiczne produkcji upraw ogrodniczych

W okresie zimy 2003/2004 r. warunki atmosferyczne nie wyrządziły szkód w uprawach sadowniczych. Drzewa, krzewy owocowe oraz plantacje truskawek i malin przezimowały dobrze. Podczas zimy wystąpiły jedynie nieznaczne straty w drzewostanie moreli, brzoskwiń, orzechów włoskich oraz czereśni. Wznowienie wegetacji drzew i krzewów owocowych w okresie wczesnej wiosny przebiegało w korzystnych warunkach agrometeorologicznych. Drzewa i krzewy owocowe kwitły na ogół obficie i długo, co przyczyniło się do dobrego zapylenia i zawiązywania owoców, mimo chłódów i opadów deszczu występujących w tym czasie. Ilość opadów w ciągu całego okresu wegetacji była dostateczna.

Korzystny był rozkład temperatur w czasie dorastania i dojrzewania owoców, zwłaszcza zbieranych jesienią. Długa i słoneczna jesień wpłynęła korzystnie na jakość owoców późniejszych odmian jabłek. W niektórych rejonach jednak przymrozki spowodowały przyspieszenie zbioru odmian najpóźniejszych, co może ujemnie wpłynąć na zdolności przechowalnicze tych owoców, natomiast wcześniejsze odmiany w niektórych rejonach zostały porażone parchem jabłoniowym, zwłaszcza w sadach przydomowych.

Tegoroczne siewy warzyw gruntowych, choć rozpoczęły się stosunkowo wcześnie, to z uwagi na pogorszenie warunków atmosferycznych w wielu rejonach kraju były kontynuowane z niewielkim opóźnieniem w stosunku do optymalnych terminów agrotechnicznych, jednakże na przeważającym obszarze kraju warunki agrometeorologiczne były korzystne dla większości gatunków warzyw gruntowych przez cały okres wegetacji. Uwilgotnienie gleby wiosną i latem było wystarczające, temperatury powietrza zadawałające, jedynie chłody występujące w II połowie maja oraz w czerwcu i w I dekadzie lipca hamowały wegetację, szczególnie warzyw ciepłolubnych. Jednakże ocieplenie występujące od połowy lipca, a także ciepła jesień sprzyjała dorastaniu większości gatunków warzyw.

Tabl. 11. Temperatura powietrza i opady.

Wyszczególnienie	Średnia krajowa temperatura powietrza		Średnie krajowe sumy opadów	
	°C	odchylenie od normy ^{a/}	mm	% normy ^{a/}
JESIEŃ ^{b/} 2003				
Wrzesień	13,9	0,9	37,7	67,9
Październik	5,6	-2,8	57,1	129,1
Listopad	5,4	2,4	26,3	64,1
ZIMA ^{b/} 2003/2004				
Grudzień	1,3	1,4	43,5	105,1
Styczeń	-4,5	-2,7	36,8	115,4
Luty	0,4	1,3	51,2	188,9
WIOSNA ^{b/} 2004				
Marzec	3,4	0,7	40,3	118,2
Kwiecień	8,6	1,1	38,9	96,1
Maj	11,8	1,2	57,8	101,8
LATO ^{b/} 2004				
Czerwiec	15,4	0,2	67,8	89,2
Lipiec	17,3	-0,2	89,0	107,0
Sierpień	18,6	1,4	75,3	112,0
JESIEŃ ^{b/} 2004				
Wrzesień	13,4	0,5	32,2	45,2
Październik	10,0	1,7	47,9	104,7

a/ jako normę IMiGW przyjmuje do 2001r. średnie z lat 1961-1990, od 2002r. średnie z lat 1971-2000

b/ średnie miesięczne /obliczenia GUS na podstawie danych IMiGW/.